

Rasyonel Sayılar — Deneme

KPSS AI Coach · 20.09.2026 · 9 soru

Bir kırtasiyede Elif $\frac{2}{5}$ TL değerinde kalem, Kerem ise $\frac{3}{10}$ TL değerinde silgi alıyor. Kasada ikisinin toplam ödemesi aynı kesir biçiminde ifade ediliyor.

1. Elif ile Kerem'in toplam ödemesi kaç TL'dir?

- A) $\frac{1}{2}$
- B) $\frac{7}{10}$
- C) $\frac{4}{5}$
- D) $\frac{3}{5}$
- E) $\frac{5}{6}$

2. $x = \frac{3}{4}$ ve $y = \frac{2}{3}$ olduğuna göre, $x + y$ kaçtır?

- A) $\frac{17}{12}$
- B) $\frac{5}{12}$
- C) $\frac{1}{12}$
- D) $\frac{7}{12}$
- E) $\frac{13}{12}$

Bir etkinlikte kullanılan kartonların miktarları aşağıdaki gibidir: Kesim A: $\frac{3}{4}$ Kesim B: $\frac{1}{2}$ Kesim C: $\frac{5}{6}$ Kesim D: $\frac{2}{3}$

3. Tabloya göre, Kesim A ile Kesim B miktarlarının toplamı kaçtır?

- A) $\frac{1}{4}$
- B) $\frac{5}{4}$
- C) $\frac{7}{4}$
- D) $\frac{13}{12}$
- E) $\frac{11}{12}$

Bir kırtasiyede Ayşe, 18 TL'lik bir defter ve 12 TL'lik bir kalemlik alıyor. Kasada toplam tutara %20 indirim uygulanıyor. Ayşe kaç TL öder?

4. Buna göre, Ayşe kaç TL öder?

- A) 24
- B) 24,6
- C) 25,2
- D) 30
- E) 36

Zeynep'in 12 TL'si vardır. $\frac{3}{4}$ 'ünü harcadıktan sonra kalan paranın $\frac{1}{2}$ 'si kadar daha harcıyor.

5. Buna göre Zeynep'in elinde kaç TL kalır?

- A) 1,5
- B) 2
- C) 3
- D) 4,5
- E) 6

Bir kırtasiyede Defne, kalemlerin tanesini 18 TL'den alıyor. 2 kalem için toplam 36 TL ödedikten sonra, aynı alışverişe bir de defter ekleniyor ve toplam ödeme 60 TL oluyor. Buna göre defterin fiyatı kaç TL'dir?

6. Buna göre defterin fiyatı kaç TL'dir?

- A) 12
- B) 14
- C) 16
- D) 18
- E) 24

7. Ayşe bir ürünün etiket fiyatı üzerinden yüzde 20 indirim yaparak 240 TL'ye satmıştır. Buna göre ürünün etiket fiyatı kaç TL'dir?

- A) 180
- B) 280
- C) 300
- D) 320
- E) 360

Aylin: 12 Bora: 15 Cem: 9 Derya: 18

8. Tabloya göre, Bora ve Cem'in değerleri toplamı tabloda yer alan en büyük değerden kaç eksiktir?

- A) 3
- B) 6
- C) 9
- D) 12
- E) 15

Ayşe: 18 Berat: 24 Ceren: 30 Doruk: 12

9. Tabloya göre bu dört kişinin yaşlarının aritmetik ortalaması kaçtır?

- A)** 19
- B)** 20
- C)** 21
- D)** 22
- E)** 24

Cevap Anahtarı

1. B	2. A	3. B	4. A	5. A
6. E	7. C	8. B	9. C	

Çözümler

1. Toplam ödeme $2/5 + 3/10 = 4/10 + 3/10 = 7/10$ TL'dir. En güçlü çeldirici $1/2$, $3/10$ 'u yanlışlıkla $1/10$ alma veya paydaları toplama hatasından doğar.
2. Paydaları eşitleyelim: $3/4 = 9/12$ ve $2/3 = 8/12$ olur. Toplamları $17/12$ 'dir. En güçlü çeldirici olan $7/12$, işaret veya toplama hatasıyla payları eksik toplama sonucudur; ancak doğru işlemde $9 + 8 = 17$ olmalıdır.
3. Paydalar eşitlenir: $3/4 + 1/2 = 3/4 + 2/4 = 5/4$. En güçlü çeldirici $7/4$ 'tür; bu, paydaları toplama ya da işlemi yanlış kurma hatasından doğar, ancak rasyonel sayıların toplam kuralına göre paydalar değil paylar toplanır.
4. Önce toplam tutar bulunur: $18 + 12 = 30$ TL. %20 indirim, toplam tutarın $30 \times 0,20 = 6$ TL azalması demektir; ödeme $30 - 6 = 24$ TL olur. En güçlü çeldirici 25,2; indirimi yanlış tabana uygulayanların elde edeceği değerdir ve yanlıştır.
5. Zeynep önce parasının $3/4$ 'ünü harcar; 12 TL'nin $3/4$ 'ü 9 TL'dir, kalan 3 TL olur. Sonra kalan paranın yarısı kadar, yani 1,5 TL daha harcar ve 1,5 TL kalır. En güçlü çeldirici olan D, yüzdeyi yanlış tabana uygulama ya da ikinci adımı toplam paraya göre alma hatasından doğar.
6. İki kalemin toplam fiyatı 36 TL olduğuna göre defterin fiyatı $60 - 36 = 24$ TL'dir. En güçlü çeldirici B, kalan tutarı tek kalem sanma ya da yanlış çıkarma işlemi yapma hatasını temsil eder; fakat doğru hesap 24 TL verir.
7. Yüzde 20 indirim sonrası satış fiyatı etiket fiyatının yüzde 80'idir. Bu nedenle $\{0\,,\}8x=240\}$ denklemi kurulur ve $\{x=300\}$ bulunur. En güçlü çeldirici, yüzdeyi doğrudan 240'ın üzerine ekleyerek 280 ya da 320 gibi sonuçlara gitmektir; ancak indirim tabanı etiket fiyatıdır.
8. Bora ve Cem'in toplamı 24'tür. Tablodaki en büyük değer 18 olduğundan fark 6'dır; 3 yalnızca aritmetik toplamı yarım bırakan çeldiricidir.
9. Toplam yaş $18+24+30+12 = 84$ olduğundan aritmetik ortalama $84/4 = 21$ 'dir. En güçlü çeldirici B seçeneğidir; toplamı doğru bulup dörde bölmeyi unutanlar 20'ye değil, başka bir ara değere gider, fakat burada doğru sonuç 21'dir.